

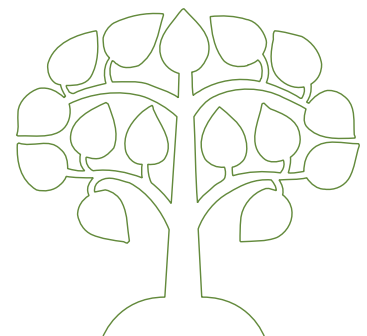

LINDESBERGS
KOMMUN

Riktlinje för god ekonomisk hushållning, resultatutjämningsreserv och resultatreserv

Kommunfullmäktige

Strategi
Plan/program
» Riktlinje
Regler

Fastställt av: Kommunfullmäktige § 170

Datum: 2024-12-02

Diarienummer: KS 2024/276

Dokumentet gäller från och med: 2024-12-02

Tidpunkt för aktualitetsprövning: 2027 (3 år efter antaget beslut)

Ansvarigt politiskt organ: Kommunfullmäktige

Ansvarig förvaltning/delegat/chef: Kommunstyrelseförvaltningen

Dokumentet gäller för: Alla nämnder och förvaltningar

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	4
2. Syfte	4
3. God ekonomisk hushållning.....	4
4. Hantering av resultatutjämningsreserv	6
5. Hantering av resultatreserv	6
6. Lindesbergs kommuns hantering av resultatreserven	7

1. Inledning

kommuner och regioner ska sköta sin ekonomiska förvaltning. Där beskrivs bland annat att kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning med mål och riktlinjer för sin ekonomi och verksamheter.

2. Syfte

Lindesbergs kommun ska som ansvarig för förvaltningen av medborgarnas skattepengar, sträva efter att dessa används kostnadseffektivt och ändamålsenligt. Mål och riktlinjer ska bidra till att resurserna i verksamheten används till rätt saker och att de används på ett effektivt sätt.

3. God ekonomisk hushållning

Kravet på god ekonomisk hushållning fastställs i kommunallagen. God ekonomisk hushållning handlar om helheten, att uppfylla medborgarnas behov inom ramen för tillgängliga resurser.

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande intäkter och kostnader. Verksamhetens nettokostnader bör inte öka i snabbare takt än skatteintäkter och generella statsbidrag. Genom att inte förbruka alla intäkter i den ordinarie verksamheten skapas förutsättningar för att finansiera investeringar, betala räntor på lån samt att klara oförutsedda kostnader. Mål och budget är det övergripande dokument som ska stödja god ekonomisk hushållning.

Vid en utvärdering av god ekonomisk hushållning ska utfallet avseende finansiella mål och verksamhetens mål vägas samman. En kontinuerlig uppföljning och utvärdering är en förutsättning för att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning, där det fleråriga perspektivet är viktigare än det enskilda räkenskapsåret. För att säkra en hållbar ekonomi krävs ändamålsenliga och kostnadseffektiva verksamheter, hushållning med tillgängliga resurser och en framförhållning i ekonomin. En del i det ekonomiska ansvaret är att säkra en god ekonomi på lång sikt med utgångspunkten att varje generation ska klara kostnaderna för det den beslutar om och konsumerar.

Genom att fastställa långsiktiga finansiella mål blir dessa styrande för vad kommunen långsiktigt vill uppnå, vad de löpande verksamheterna kan kosta, vilka resultatnivåer som krävs, vilka investeringsvolymerna och finansiering av dessa.

För att nå en god ekonomisk hushållning har kommunen definierat:

- Finansiella mål och riktlinjer
- Mål och riktlinjer för verksamheten
- Hantering av resultatutjämningsreserv och resultatreserv

Kommunen ska varje år upprätta grunduppdrag, kvalitetsfaktorer, utvecklingsmål och budget för minst tre år (budget och verksamhetsplan) för att uppnå god ekonomisk hushållning

Finansiella mål för att skapa ett handlingsutrymme i Lindesbergs kommun:

1. Soliditeten (inklusive samtliga pensionsförpliktelser) skall vara oförändrad eller öka under planperioden 2025–2027.
2. Kommunens resultat som andel av skatter och bidrag ska vara 1 procent för budgetåret och 1,5 procent under en femårsperiod 2025–2030
3. Anslagsfinansierade investeringar ska vara självfinansierade (resultat + avskrivningar)

Uppföljning av god ekonomisk hushållning

Uppföljning skall ske minimum vid delårs- och årsbokslut och ansvarig för detta är kommunfullmäktige.

Hur kommunen som helhet har uppnått målet om god ekonomisk hushållning graderas enligt nedan:

Finansiella mål: indikatorer

Grön nivå: Alla tre är uppnådda

Gul nivå Två av tre är uppnådda

Röd nivå Ett/eller inget är uppnått

Grunduppdrag

Grön nivå: Alla tre är uppnådda

Gul nivå Två av tre är uppnådda eller är på väg att uppnås

Röd nivå Ett/eller inget är uppnått

Ekonomistyrning och prioriterings principer

Av fastställd budgetram från kommunfullmäktige för nämnd innefattar medelstildelning för samtliga kostnader för nämndens verksamhet.

Nämnder som redovisar eller befarar ett underskott som överstiger en procent av tilldelad budgetram ska snarast redovisa och besluta om en kostnads- och tidsatt åtgärdsplan till ansvarig nämnd och vidta de åtgärder som krävs för att uppnå en budget i balans. Efter beslut av nämnden ska det meddelas vidare till kommunstyrelsen.

Vid resursbrist ska tvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras. Alla större förändringar av verksamhetens ska kostnadsberäknas (kalkyleras) och resursavstämmas före genomförande. Alla beslut ska innehålla en ekonomisk konsekvensbeskrivning som tydliggör hur beslutet påverkar kommunens ekonomi och hur det ska finansieras.

1. Medel före grunduppdrag: Tillgängliga medel styr grunduppdragets omfattning
2. Grunduppdrag före utvecklingsmål: Om tillgängliga medel ej räcker ska grunduppdrag fastställt prioriteras före utvecklingsmål
3. Grunduppdrag och inriktningsmål före tilläggsuppdrag: Om tillgängliga medel ej räcker ska fastställda grunduppdrag och utvecklingsmål prioriteras före eventuella tilläggsuppdrag

4. Hantering av resultatutjämningsreserv

Under oktober 2023 beslutade riksdagen att resultatutjämnings reserven, RUR ska avvecklas. RUR ersätts med en resultatreserv, RER. Ingen avsättning till RUR, får ske från och med 1 januari 2024, därefter kan endast disponering av medel från RUR ske. De som vid ikraftträdandet har en RUR får ha kvar och nyttja den till 2033.

Kommunfullmäktige fattas beslut om att ianspråkta resurser från resultatutjämningsreserven inom ramen för ordinarie budgetärende. Vid särskilda behov kan fråga väckas separat, ett särskilt behov är hastig negativ förändring av skatteunderlaget som förväntas leda till att balanskravet inte uppfylls och som inte kunde förutses i samband med ordinarie budgetärende.

Ianspråktagande ur reserven får ske när kommunens balanskravsjusterade resultat är negativt.

Ianspråktagande ur reserven kan göras när rikets prognostiserade underliggande skatteunderlagsutveckling nästkommande år understiger det genomsnittliga utvecklingen för de senaste 10 åren eller för att möta tillfälliga höga kostnader som orsakats av faktorer som kommunen inte råder över.

Ianspråktagandet får aldrig vara så stort att balanskravsresultatet blir högre än noll. Ianspråktagandet får aldrig överstiga 4 procent av genomsnittliga skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning för de tre senaste åren

5. Hantering av resultatreserv

I kommunallagen, 11 kap § 14, regleras kommunala reserven, RER. Det innebär en möjlighet att det är tillåtet att reservera en del av överskottet i goda tider och sedan använda medlen för att uppnå god ekonomisk hushållning. Den kan exempelvis användas för att täcka vissa särskilda, planerade kostnader enskilt år, exempelvis till följd av omstrukturering av verksamhet för att på sikt nå en god ekonomisk hushållning. Resultatreserven bör även kunna användas vid oförutsedda utgiftsökningar eller inkomstbortfall, så länge det bidrar till att uppnå god ekonomisk hushållning.

Reservering av medel till resultatreserv kan tidigast göras i bokslut/årsredovisning 2024. Om medel från en resultatreserv har använts ska det i förvaltningsberättelsen framgå till vad och varför medlen använts.

Reservering får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar enligt 11 kap. 10 § lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, som överstiger

1. en procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, eller
2. två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, om kommunen eller regionen har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser.

En reservering får göras om resultatreserven efter reserveringen uppgår till ett belopp som motsvarar högst fem procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning. Lag (2023:642).

6. Lindesbergs kommuns hantering av resultatreserven

Resultatreserven ska kunna nyttjas för att en god ekonomisk hushållning ska uppnås och kunna ges möjlighet att utjämna hastiga förändringar i de ekonomiska förutsättningarna mellan åren.

Kommunfullmäktige beslutar om disposition från och till resultatreserven. Reservering kan göras om Kommunallagens regler medger det. Beräkning av avsättning är det balanskravsresultat, som det definierad i Lag om kommunal redovisning, med justering för eventuella egna reservationer inom det egna kapitalet.

Avsättning får årligen ske enligt dem maximal nivån som stadgas i kommunallagen.

1. en procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, eller
2. två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, om kommunen eller regionen har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser.

En reservering får göras om resultatreserven efter reserveringen uppgår till ett belopp som motsvarar högst fem procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning. Lag (2023:642).

Om medel från resultatreserven har använts så ska det framgå i förvaltningsberättelsen, varför medlen har använts.

Disponering av resultatreserven:

- Medel ska alltid bidra till att uppnå god ekonomisk hushållning
- Medel får användas för att täcka vissa särskilda planerade kostnader ett enskilt år, exempelvis till följd av nödvändig omstrukturering av verksamhet för att på sikt nå en god ekonomisk hushållning.
- Medel får användas vid oförutsedda utgiftsökningar eller inkomstbortfall, så länge det bidrar till att uppnå god ekonomisk hushållning.
- Kommunstyrelsen lämnar förslag i årsredovisningen till kommunfullmäktige avseende avsättning eller disponering av resultatreserv.